

KONTO P.K.O. „Centralny Związek Polskich Stowarzyszeń Łowieckich” 8082.
ADRES: NOWY - ŚWIAT 35. TELEFON 7-98.

Pismo tygodniowe.

Wychodzi w każdą sobotę.

PRENUMERATA: zgóry za kwartał zł. 8; za pół roku zł. 15; za rok zł. 28. — Miesięcznie 3 zł. — Numer pojedynczy — 1 zł. Numer ozdobny 1 zł. 50 gr. Za numery, które wyszły przed zaplaceniem, liczymy po 1 zł.

CENA OGŁOSZEŃ: Milimetr za tekstem 40 groszy; cała strona — 224 zł, $\frac{1}{2}$ — 112, $\frac{1}{4}$ — 56, $\frac{1}{8}$ — 28. Przed tekstem — 50% drożej; na karcie tytułowej — 100% drożej.

W numerach ozdobnych: za tekstem 60 gr., strona — 336 zł, $\frac{1}{2}$ — 168, $\frac{1}{4}$ — 84, $\frac{1}{8}$ — 42. Przed tekstem — 50% drożej. Na karcie tytułowej i okładce — 100% drożej.

Za zastrzeżone miejsca dopłaca się 25%.

PO POWROCIE Z POŁOWANIA

mito jest odpocząć, słuchając koncertu radiowego przez dobry odbiornik

Zakładów Radjotechnicznych

„NATAWIS”

Z okazji Zjazdu zapraszamy do obejrzenia naszych najnowszych modeli aparatów. Prosimy zapamiętać adres:

WARSZAWA, NIECAŁA 7.

ODDZIAŁY: Łódź, Piotrkowska 152.
Kraków, Starowiślna 17.

Ilustrowane katalogi wysyłamy bezpłatnie.

Każdy zna i miłuje las

ale nie wszyscy jeszcze

prze numerują

ECHA LEŚNE

ZAJMUJĄCE,

ESTETYCZNE

I WSZECHSTRONNE

CZASOPISMO

ILUSTROWANE

DLA WSZYSTKICH

Kwartalnie 2.70, półrocznie 5.00 rocznie 10.70.
1 zeszyt 1 zł.

SPRZEDAŻ WE WSZYSTKICH KIOSKACH
PROSPEKTY NA ŻĄDANIE

WARSZAWA, NOWY-ŚWIAT 36.

Reformackie pigułki z marką ZAKONNIK

znane od 1602 r.

REGULUJĄ tożsamość, chronią od REUMATYZMU, dier-
siej, WĄTROBY, nadmiernej CIĘŻARNOŚCI, ART-
RYZMU, uderzeń KRWI do GŁOWY, wzmierzają HE-
MOROIDY, czyszczą KRWIĘ i przy aktywnościach
do obruszenia są łagodnym środkiem przeciwno-
ciowym. Użyte 1 do 2 pigulek na noc.

**Cena pudełka 21 1.35, wgrubej opieki
Narcyziści—Tuszyński, Warszawa Trebucha 4
Zadać w aptekach i składach z „ZAKONNIKEM”**

Jakie jaja?

Hodowca bażantów objaśnia:
— Piskletą najlepiej jest karmić mrowcami ja-
jami.
Na to słuchacz:
— Na twardo, czy na miękko?

GIMNAZISTA lat 18, z ukończ. 4 kl. gimnazjum poszu-
kuje piosdy praktykanta roln.

KANZNER
WIELKIE HAJDUKI
Sobieskiego 20

Inż. LUDWIK SZMID

TECHNIK LEŚNY

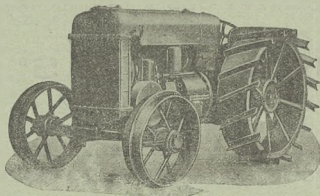
TOWARZYSTWA KREDYTOWEGO ZIEMSKIEGO

Warszawa, Okólnik 9 m. 13, tel. 39-36.

Na dogodnych warunkach wykonywa wszelkie roboty wchodzące
w zakres leśnictwa, jako: Urządzenia lasów, rewizje planów, stęła
lub jednorazowe inspekcje, ocenę poręb i całych drzewostanów
na sprzedaż przy kupnie oraz działach rodzinnych, kontrolę i za-
prowadzenie księgowości leśnej, oraz zakłada remizy dla zwie-
rząt i t. p.

TRAKTOR „AVANCE”

O SILNIKU ROPOWYM 35-40. KM.

NIEDOŚCIGNIONY W KONSTRUKCJI

TANI W EKSPLOATACJI

WYDAJNY W PRACY

ŁATWY W OBSŁUDZE

GENERALNE PRZEDSTAWICIELSTWO NA POLSKĘ i w M. GDAŃSK
BIURO ROLNICZO-TECHNICZNE

Inż. STANISŁAW NAWAKOWSKI

SP. z O. O. w WARSZAWIE

BIURO: ul. Kredytowa 4.

Tel. 291-34

Adres telegr. „CENTROPLUG-WARSZAWA”

WARSZTATY: Wołska 81.

Telefon 91-34

- - Części zapasowe stale na składzie. Monterów — specjalistów wysyłamy na każde żądanie. - -
DOWOLNE WARUNKI PŁATNOŚCI

Książki myśliwskie.

Następujące dzieła są do nabycia w redakcji z **ustępstwem 15% dla prenumeratorów „Łowca P.”:**

Gluszec, monografia B. Świętorzeckiego z rysunkami Włodzimierza Korsaka — Cena 2,00 zł.

Nasze skrzydlate drapieżniki: Gołębiarz, krogulec, sokół wędrowny. Monografia myśliwsko-przyrodnicza Władysława Gurtlera — 2,30 zł.

Wilg, monografia Bolestawa Świętorzeckiego — 3,00.

Cietrzew, monografia Włodzimierza Korsaka. Praca odznaczona I nagrodą na konkursie literackim, z przedmową red. Juliana Ejsmonda — 2,50 zł.

Prawo Łowlećle z komentarzami — J. Ejsmonda i St. Błonarowicza — 1,50 zł.

Jak unikać wypadków z bronią? — Jana Sztolcmana. — 25 gr.

Sztuka wymyślenia Juliana Ejsmonda — 4,80 zł.

Podręcznik do zbierania i konserwowania zwierząt — d-ra Władysława Polińskiego

zesz. 1 — 1,40 zł.; zesz. 2 — 2,50 zł.; zesz. 3 — 1,20 zł.; zesz. 4 — 50 gr.; zesz. 5 — 1,00 zł.;

zesz. 6 — 2,00 zł.; zesz. 7 — 2,00 zł.

Jana Sztolcmana: 1) „Zubr” — 3,30 zł. 2) „Nad Nilem Niebieskim” — 6,00 zł.

Ze strzelbą na ramieniu — A. hr. Rzewuskiego — 8 zł.

W stepach i puszczech — Władysława Czerniejewskiego — 1,00 zł.

W sercu kniei — d-ra Stanisława Zaborowskiego — część I — 1,00 zł.

Wl. Janty Polczyńskiego: 1) „Sw. Eustachy” — 3,00 zł. 2) „Polująca Pani” — 3,50 zł. 3) „Estetyka łowiectwa” — 2,00 zł.

„Wspomnienia z życia łowieckiego” — Kazimierza hr. Wodzickiego — zł. 7 (Dla PP. Prenumeratorów „Łowca Polskiego” 25 proc. rabatu).

Obrazki Łowieckie — E. hr. Krasieńskiego — 3 zł.

„O świecie” — Aleksandra Janty Polczyńskiego — 4 zł.

Za zaliczeniem najmniejsza dopłata — 1,40 zł.

Jako polecane (gdy się wpłaca zgóry) dolicza się 90 groszy.

HUMOR MYŚLIWSKI.

Chore zwierzęta.

— Dlaczego pomiędzy zwierzętami jest mniej chorych, niż pomiędzy ludźmi?

— Dlatego, że na stu lekarzy przypada zaledwie jeden weterynarz.

Firma istnieje od roku 1872.
ZANIED ZEGAMISTRZÓWSKI

M. POZZI I P. CZERNIK

W WARSZAWIE, NOWY ŚWIAT NR 18

Sprzedaż i naprawy z dwuletnim poręczeniem.
Drużyna specjalna pracowni precyzyjnych robót.
Na ządanie naprawy w ciągu 24 godzin.

Z OBYCZAJÓW KOZIC.

W schronisku górskim pewien strzelec opowiadał o obyczajach kozic, które, ostrzegając się wzajemnie o niebezpieczeństwie, wydają ostre gwizdanie. Ilustrując to, włożył w usta palce i zagwizdał przenikliwie.

— Dajże pan spokój — zauważył jeden ze słuchaczy — trudno przypuścić, by kozica wkładała racice w pysk i gwizdała w ten sposób!

Łubin wieczny za 1 kilo 10 zł.

Żarnowiec 1 „ 25 zł.

Żyto dwuletnie 1 „ 1,20 zł.

Rdest Sachaliński 100 sztuk kłacza 20 zł.

Dostarczają Dobra Boglewice poczta Grójec.

Ogłoszenie o psie.

„Trezorek” był nieznośny. Wreszcie przepadł, ale właścicielka jego domaga się od meza ogłoszenia o tem w gazetach. Wreszcie jawia się ono, tej treści:

„Zginął obrzydliwy pinczer, ślepy na jedno oko i bez ogona; za tłusty, żeby mógł biegać. Dwaścieścia zł. nagrody temu, kto go przyniesie — wypchanego”.

PUDER DJACHYLOWY

„MOTOR”
PRZECIW ODPARZENIOM

Kryminal o kuropatwę.

— Pani Izydorze, kuropatwa leci, strzelaj pan!
— Przepraszam, ale czy w razie jakbym ja zabił, rodzina nie zrobi nieprzyjemności kryminalnej?

Buick nadaje się doskonale do celów reprezentacyjnych

Od lat
25 Buick jest
ulubionym
samochodem
wybitnych
osobistości

Wśród wybitnych osobistości Buick cieszy się wyjątkowym powodzeniem. Łącząc w sobie komfort wnętrza z przepięknym wyglądem zewnętrznym oraz z doskonałością konstrukcji, Buick jest idealnym samochodem dla ludzi, podróżujących nie tylko dla przyjemności, lecz i w celach zawodowych, kiedy czas jest decydującym czynnikiem.

Dzięki doskonałemu zrównoważeniu całego mechanizmu oraz nisko osadzonemu punktowi ciężkości, Buick jedzie pewnie i równo po wszelkich drogach. Słynny 6-cylindrowy silnik Buicka pozwala bez wysiłku na rozwinięcie szybkości 120 km. na godzinę, zaś niezawodne hamulce umożliwiają zatrzymanie wozu w każdej chwili. Głębokie i przestronne siedzenia, doskonałe resory i amortyzatory Lovejoy zapewniają maximum wygody podczas szybkiej jazdy.

Samochody Buick, podobnie jak i inne wyroby General Motors, są do nabycia na dogodnych warunkach płatności według planu G. M. A. C., który wyjaśni najbliższe zastępstwo Buicka. Wyrób General Motors.

Upoważnione zastępstwa na całym terytorium Polski i w Wolnym Mieście Gdańsku.

BUICK

General Motors w Polsce, Warszawa

Czesław Odrowąż-Pieniążek — W CESARSTWIE MENELIKA

Spoglądałem bokiem na Götza, który świecie w to wszystko wierzył, — sam ledwo utrzymując powagę w tej sytuacji.

Działo się to wszystko o kilkanaście dni drogi od siołicy najstarszego na świecie państwa chrześcijańskiego, Abisynji.

8-go marca od rana zarządziłem generalne czyszczenie sprzętu karawany i przeprowadziłem inspekcję prowiantu, dla obliczenia, na ile dni starczy racji, wydawanych ludziom dwa razy dziennie. Było to konieczne, gdyż dopiero w okolicach owej misji kapucynów mogłem mieć nadzieję dokupienia żywności.

Pożegnawszy się dnia poprzedniego z Götzem, który wierzył na objazd swoich licznych stad bydła, po czterech godzinach marszu rozbiłem obóz nad jeziorem Langano-Oitu.

Obóz Nr. 8.

Znaleźliśmy tutaj paszę mierną dla moich, już czterech poranionych mułów. Woda—tylko w jeziorze, do tego przypominająca smakiem wywoływacz fotograficzny, śmierdząca rybami i hipopotamami.

Piękności szczepu Arussi.

Fot. Bergstädt.

Tego samego wieczora, w cudowną noc księżycową, zapolowałem na hipopotamy. Skradałem się pod wiatr do brzegów jeziora zupełnie pociemku; księżyc jeszcze nie szedł z za gór. Ciszę nocną przerywał tylko daleki chichot hien i od czasu do czasu, bliskie, groźne sapanie i chrząkanie niewidocznych jeszcze hipopotamów, zerujących w przybrzeżnych wodorostach. Pomalutku zaczął się wychylać rąbek księżycy. — Rozświećtało się. — Zamartłem w bezruchu. Po kilku minutach rozjaśniło się o tyle, że mogłem rozpoznać ogromną sylwetkę hipopotama, stojącego w płytkiej wodzie na tle rozjaśnionej tafli jeziora. Zwierzę wydawało się niepomniernie zwiększone w tajemniczym świetle księżycy. Z prawdziwym żalem przypomniałem sobie, że mam być myśliwym! — Strzeliłem dwa razy z odległości trzydziestu kroków i usłyszałem pierwszy raz ten charakterystyczny odgłos kuli, uderzającej o pancerz tego pachiderma gruboskórnego. Zakotłowało się, tu i tam! — strzelony hipopotam ukazał się jeszcze raz na chwilę i znikł, jak duch. Cisza, i znowu wyglądająca tafla

jeziora iskrzyła się, jak srebro, — nic nie zdradzało tej tragedii, jaka się rozgrywała w głębinach wody.

Wróciłem do namiotu. Następnego dnia, po bezowocnym w pobliżu szukaniu, w czym wyraźnie niechętnie pomagali mi niby, miejscowi arussi, — rybacy, zabrałem się do leczenia mułów — inwalidów już czterech z siedmiu.

Ogarnęła mnie depresja; musiałem tu siedzieć, a paszy dobrej dla mułów prawie że nie było. Woda, tak potrzebna, mogła najweselejszego doprowadzić do czarnej melancholii. Wszystko, cokolwiek gotowało się w tej wodzie, miało smak tak obrzydliwy, tak wstrętne cuchnęło rybami, że z największym tylko zaparciem się siebie mogłem coś przełknąć. Do tego upał szalony, z suchym wiatrem, wywoływał pragnienie nie do ugасzenia. Ludzie zaczęli się znowu buntować, gdyż i oni, tak niewybredni, nie mogli się przyzwyczaić do tej wstrętnej cieczy, która z trudem wlewana wprost do ziółdka, tak, by jej nie zasmakować, wywoływała przedsmaaki morskiej choroby. Pomimo tego wszystkiego przebyłem w tym rajcu cały tydzień, podtrzymywany nadzieją zapolowania w tej okolicy na antylopy Kudu.

Któregoś dnia przed wschodem słońca wyruszy-

łem na polowanie, zabrawszy z sobą muła ciężarowego i z ludzi: Engedę, Kumalę, Salfę oraz dwóch arussów, którzy mieli mi wskazać w pobliskich górach miejsca dobre do polowania. Po trzygodzinnym wspinaniu się po rumowiskach i zlebach z lawy, zarosniętej buszem, zobaczyłem trzy Kudu — jednego byka i dwie łanie. Strzeliłem z góry na dół, z odległości 150 m., trafiając marnie, jak się później okazało, w zad samca. Momentalnie znikło wszystko, — tylko odgłos łamanych gałęzi dawał znać o ucieczce mego Kudu ze swym haremem.

Cztery godziny gonilem śladami i za łarbą, po dzikich i wprost niedostępnych jarach i zlebach, z góry na dół i do góry. Wkońcu natknąłem się znowu na swego, chyba również zmęczonego tym sprintem, klienta. Oddałem trzy gorączkowe strzały: został w gaszczach na miejscu. Usiadłem nareszcie, by złapać tchu. Według zwyczajów, jak z pod ziemi, znowu znalazła się zgłodniała czereda arussów, łaknąca krwawej ucztę — tym razem z żonami i dziećmi. Każdy powitał mnie, zginając się do ziemi. Biedny

Nosiwody.

Pertrakcje handlowe Engedy.

Kudu żył jeszcze; dostrzegłem go Coltem, a chmara czarnych, jak stado sępów, rzuciła się pomagać i ściągać skórę, z wyjątkiem jednego antypatycznego pana, który siadł sobie w cieniu. Po wycięciu mięsa dla siebie, reszłą zacząłem obdzielać przybyszów; każdemu dałem kawałek z wyjątkiem owego wygodnego aroganta. Zdziwiony byłem, że wszyscy obdarowani oddawali pewną część siedzącemu, który z dumną miną przyjmował te dary. Już mieliśmy wracać, gdy wtłem ów osobnik, siedząc dalej, zwrócił się przez tłumacza z pretensjami do mnie, dlaczego został pominięty przezemnie w darach. Ogarnęła mnie pasja, spolegowana gorącem i zmęczeniem. Skoczyłem do niego i, porwawszy go z ziemi za pas i potrząsnawszy nim porządnie, krzyknąłem przez tłumacza, że taki pies do takiego pana, jak ja, winien mówić, stojąc. Zadrzał — a jego otoczenie przybrało momentalnie wrogą postawę. Ludziom moim zrzedła mina, ale ja uznałem, że cały ten wypadek jest zakończony, i ruszyłem z nimi do obozu. Jak się później dowiedziałem, ów „czcigodny arogant” był wysokim

czarownikiem i wpływ jego w okolicy był duży, co odbiło się wybitnie nieprzychylnie na nastroju okolicznej ludności; dało mi się to później we znaki, jednakże równocześnie w oczach dzikusów utworzył się koło mnie nimb pewnego rodzaju panowania i przewagi nad nimi.

Po drodze natknąłem się na małą wioskę, do której akurat wracały liczne kobiety z dziećmi na głowach i plecach. Ze zdziwieniem przekonałem się, że niosą w nich wodę dobrą, tylko zabarwioną gęstym szlamem czerwonym. Pod wpływem rozdanych dzieciom, rzadkich tu, srebrnych bessa — dostałem jej zaraz do picia i wskazano mi źródło, a właściwie bajorę, z której tę wodę czerpano. Z tą chwilą miałem już zapewnioną wodę, choć naprawdę o trzy godziny odległą od mego obozowiska.

Na drugi dzień wybrałem się znowu w góry, ale bez powodzenia, gdyż spudłowałem, dolując, Kudu. W drodze powrotnej strzeliłem kulą do siedzących nad brzegiem jeziora, różowych pelikanów, i jednego, na przeszło 100 m., przypadkiem trafiłem w szyję.

Innego dnia, wybrawszy się na wędrowkę nadbrzeżną w lesie euforbii, natknąłem się na wielkiego, śpiącego pytona, do którego strzeliłem ze sztućcера, a ludzie moi dobili go lancami. Po ściągnięciu z niego skóry, jak rękawiczki z ręki, stwierdziłem, że mierzyła ona 3 m. Był to dla mnie dzień wiekopomny, gdyż z wielkiem namaszczeniem, delektując się, wypaliłem ostatniego papierosa. Fajka tylko została mi do użytku.

(C. d. n.).

Z SEZONOWYCH WRAŻEŃ ŁOWIECKICH.

I.

Korzystając z ujmującej gościnności p.p. Włodzimierzostwa Iłjaszenko, prześniłem rozkosznych tygodni parę w ich majątku Jarynowce na Wołyńskim Polesiu (powiat Kostopolski).

Wiesz to odludna o idealnych warunkach ciszy i spokoju! Jaką była, ongiś przed laty, taką też i pozostała; „wszystko w niej tak, jak było — nawet się ku starości mało pochyliło!”

Czarowna elegja ukojenia „ze strzelbą na ramieniu” — dzień cały, lub odpoczynek z „inkaustem i piórem gęsim” w reku, dla prac literackich!... Czyż można sobie wyobrazić „summum” większych rozkoszy dla pisarza, przyrodnika i myśliwego?!

To też od świtu do wieczora, w towarzystwie najmilszego syna gospodarstwa, pana Aleksandra, dzielnego myśliwca, oraz młodszych laterosli drugiego współwłaściciela tych obszarów, p. Witolda i Stanisława Kuckiewiczów „deptało się” — po łąkach trawiastych — w pogonie nie za Loreley uroczą złotego Renu — lecz, za bekasami!...

Badało się należycie też przeróżne „wyżary i koczki” — kiedy „blotny arystokrata” opasły dubelt przebywał!...

A gdy nadzwała pora, zapuszczano się w tajemniczy głąb „plesów wodnych” — zwarta ściana łódz i rokitników od świata Bożego odciętych — za pościgiem kaczego rodu sławetnego!...

Niezapomniane pozostała owe wieczory upalne, na werandzie patriarchalnego dworka Jarynowskiego spędzane, w towarzystwie tak miłej pani domu i jej małżonka i sympatycznej panny Heleny, ich córki!...

Podczas gdy srebrzyste poświaty księżycy — zalewały dworek i lasy, oraz moczary okrzęne!...

Epoka Turgenjewa i Gonczarowa — technienie nieskomplikowanych warunków bytowania i stosunków zamierzchłej przeszłości — mimowoli wskrzeszyły się w pamięci!...

Rzecz nadzwia i godna uwagi!... gdy człowiek po-grąży się w głąb obszarów pierwotnych — kiedy „zanurkuje” w obcowanie z szarym, prostym ludem „diadków” poleskich czy wołyńskich — dopiero to, natenazas tak dobitnie staje się jasną całą głupota i ohyda „bezkrwawej” rewolucji rosyjskiej!...

Psychika chłopca tutejszego bowiem, gdy gorączka wandalistyczno - niszczyielska minęła — pozostała zawsze jednaka!...

Warto było póżogę okrutną wszczynać, morze krwi i łez niewinnych przelewać — dlatego, żeby każdy

poszczególny Wasyl, czy Hryhor tutejszy, tem samem chyttrze-dobrodusznem dzieckiem natury pozostał!?

Z jedyną różnicą tylko, że Ustymy i Fedory, których los uszczęśliwił, pozostawiając pod skrzydłami Orła Białego, mało po mału, lecz coraz więcej „świetleją” i cywilizują się!...

Służba w wojskowych szeregach polskich i pobyt w kulturalnych otoczeniach Poznańskiego i Pomorza, wywierają na tę ciemną, zacofaną masę — wpływ przeogromny!...

Zresztą i braki miejscowej administracji z przed laty — zostały w znacznej mierze usunięte.

Natomiast, nieszczęsni ich współbracia zakordonowi „marnują się” w najlepsze w nędzy materjalnej, fizycznej i poniewierce ostatecznej!...

Ci, rzeczywiście — godni są pożałowania, lecz „tu l'a voulu Georges Dandin!...”

Duma narodowa zapełnia serce i duszę, wobec zaobserwowanego, jasnego promyka w mrokach psychiki podobnego dzikus!... zaobserwowanego pod wpływem polskiej kultury, tolerancji religijno-narodowej i łagodności w rządzeniu!...

Ileż, to razy „od obserwacji” podobnych szczegółów się czułem, że Bóg Najwyższy dał mi i pokoleniu mojemu dożyć do chwili podobnych!... Polować i „delektować się” przyrodą Polesia i Wołynia polskiego, znowu „dyskurować” z Owsiem, czy innym Harasimem — już polskim poddanym!

„Deo gratias, in secula seculorum!...”

II.

Rdzawe bagienka okolone szczerle ścianą olszników, karczy i wykrotów, zaiste odcięte są od świata zasłona nieprzebytej łożyny, wierzb i rokitników!... dziki chmiel miłośnie otula to wszystko!...

Miałem zawsze wrażenie, że są to mickiewiczowskie topieliska, w których diabli i wiedźmy z Brokenu legend germańskich do Polesia zleciały, trupy grzeszników warzą! — męki okrutne im zadając!...

Z miłym p. Aleksandrem „przedarliśmy się” — na koniec, co chwila zapadając po pas nieraz i wyżej, aż do jądra gestwiny dotarliśmy!...

Widnieje, pośród gąszczu roślinnego, czerwone, wodne okno! Słychać pieszczotliwe kwakanie starki, młode swe, lotne już podloty, zwolujące!...

Na tafli cichej powierzchni zdradzieckiej „kręgi” zauważyć można!... Jeszcze krok!... Okrzyki trwogi młodych i... dwie wyrosnięte krzyżówki „rakieta” —

nad samą głową wykwitają po nad zielenią!... Dwa strzały suche, mego wiernego „drylinga” — są! — dublet!... Z pod nóg p. Aleksandra odrazu, aż trzy się podrywały! Prawie jednocześnie głucho echo wymisienych ładunków szmatkami bez zycia „wałęśny” też obydwieli!... Tak ładnie, głośno „chlupnąwszy” — że aż bryzgi pościeliły!... Podnosi się pocziwa starka! — niech leci z Bogiem! haracz z „wywódka” już wzięty!... i to należyty!... więc jada!... dalej!... w poszukiwaniu nowego łęgu dorosłych „maturzystów!... Na suchszym pagórku oglądamy swe trofea!...

Markotno się nieco robi od myśli, że, prócz „rodzinnego” moczaru nie oglądają nic jeszcze ze świata szerokiego — biedne niewiniątka!... Nie zaznają już nigdy rozkoszy „przelotów” wieczornych w pastelowych opalach i fioletach zórz zamierzających!... słodkiego „far-niente” podczas „sądów” (złotów) w matecznikach najsłynniejszych, kędy to tysiącami gromadzi się bracia kacza!...

Ani te późniejszych wędrowek dalekich, po nad pasmami gór, po nad krajami prastarej cywilizacji — gdzie to „czyhają” na lotne rzesze, zasadzki, zdrada na każdym kroku!... „Gabiony” (budki z krekuchanii) „kanardjery” na parę set metrów bijące w stada, na czystych jeziorach, oczyzny Miniony, podczas szarug jesieni głębokiej!... na ziemiach Italii błogosławionej!

Delta Nilu nareszcie, tropikalne strugi żółtej wody, stopień piramid Faraonów omywające — pie-rzaste, palmowe gaje i kryształowe źródła oaz w piekle piasków pustyni!...

Następnie pośpieszny powrót do droższych od wszystkich widzieli „cudów” Afryki, czy innej Mezopotamii — błot rodzimych, szerokich, wiosnianych rozlewów Horynia, Pryceji, czy Słuczy!

Nowe, oczywiście masakry! — często pod firmą kaczora i szara kaczuska, przyszła matka oberwie! — podczas gdy „multum” znacznych „starek” marzy jedynie o założeniu swego gniazda „w ukryciu” od lubieżnego, zielonogłowego Rómea i oka „człowieka i pieszka-kundelka” złego!... Leczą, dużo „marzących” o szczęściu domowego ogniska — a tak mało wybranych!

Naszej matronie udało się szczęśliwie, aż dwanaścioro wyhodować!... Czterech brak!... osiem pozostało na ryzyko i pociechę jeszcze! No, to niema po co tak martwić się gorąco!...

Zresztą i stępną — już zdobyć! — nie zagna tych wszystkich utrapień, gwałtownych emocji, rozczarowań kacych, które czekają na żyjących jeszcze ich współbraci!...

Padły na ziemi rodzinnej!... gwoili „ucieczce srogi” dwóch prawdziwych dusz myśliwskich! Więc

nie darmo żyły! Podloty w troki!... i za nowemi stadkami!... A lup byłaby obfity, kilka lub kilkanaście padało, podczas każdej wyprawy!... Więc świat jest piękny!... Ochota łowiecka zawsze jednaka!...

Z prawdziwą radością zauważyłem, że legi tegoroczne były bardzo ładne i obfite ilością osobników w każdym gnieździe! Nieco późniejsze, co prawda! — z powodu późniejszego o miesiąc prawie przylotu. Leczą zdaje mi się, że „sady” letnie i przeloty jesienne „na wielkich wodach” będą dobre — co, daj Boże i Święty Huberciel!...

Nalot dubeltów był w okolicach Jarynowki dobry, bekasów dość znaczny! Powiadają i dowiedziałem się przez „wszechwiedzące” radio polskie, że w okolicach Sarn ogromna ich nibyto ilość na odpowiednich miejscach podobno się „skoncentrowała”!

Ponieważ mam zamiar też, jeśli Bóg pozwoli, polować w tych okolicach — nie omieszkać Czytelników miłych o tem „poinformować”! Chociaż najlepszy ich przelot w lipcu. W sierpniu, to już są osobniki z Sowdepji, Norwegji i dalekiej Północy. Oprócz tego od 15 sierpnia myśliwiec jest więcej „zaferowany” natenczas „cieciurukami, w czarnych frakach — murzynami” Mile „scolopaxy”, schodzą prawie na „quantité négligeable”. Co za czarna niewdzięczność, nieprawdaz!?

Pozostaje mi jeszcze wyrazić najgłębszą wdzięczność szanownym państwu Włodzimierzostwu, całej ich rodzinie za victum et amictum! za skarbiec spokoju, bajecznego ukojenia rozklekotanych nerwów — nabranie zapasu sił nowych dla twardej walki życiowej!... Może być następny cykl łowów obfitszy będzie ilościowo — bo sercowo miłe tereny Jarynowki i jej gospodarze nie zbrakną nigdy w moich wspomnieniach!... i wdzięczności szczerzej!...

Doczekać się nie będę mógł zimy, a z nią podjazdów na cietrzewie saneczkarzy i oglądania „Seigneurs et maitrów” tych „wielmi” (po polsku bardzo) „grzeźnych” (po staroświecku) rewirów! Św. Hubertowi cześć!

Jak zwykle na Polesiu, też w Jarynowce podczas swych „peregrynacji” błotnych miałem szereg „ty-pów” towarzyszących mi „naturalnych” gajusów. Tacy Semen Matwajczuk lub Andrej, niezawodnie stanowiąliby upekieszenie galerji Fałata! Wielce charakterystyczny stangret, urzędnik do szczególnych zleceń i t. d. Wakuła po mistrzowsku „holował” moje grzeszne ciało po grobelkach i piaskach!... Cały zespół leśników był pod „kustodią” sympatycznego leśniczego tego „dominium”, p. Henryka Niedzielskiego.

ADAM RZEWUSKI.

Jarynowka, (Kostopolski powiat).

PAR I RAP.

DLAŁOGI O WŚCIEKLIŹNIE *).

Jak się masz Rap! Witaj bracie, dawnośmy się nie widzieli? Co nowego? — Niedobre mój drogi — wściekliżna! Wiesz przecież że nie można nam psom wiekszych przykości i kłopotów narobić jak pomówiwszy nas o wściekliwość! Ludzie wtedy sami wpadają w jakąś wściekłość, zaczynają się nas bać bez żadnych usprawiedliwionych powodów i sami nie wiedzą, co mają wymyślić. Posłuchaj, co mi się z powodu tej wściekliwości zdarzyło.

Pojechaliśmy z moim panem na początku listopada przeszłego roku na trzy dni do naszego kuzyna na

bażanty Pogoda była piękna, podróż wygodna, przyjeżdżamy w specjalnym dla nas myśliwych zarezerwowanym przedziale na stację, gdzie nic nie zapowiada o grożącym nam, jakimkolwiek niebezpieczeństwie.

Te same plakaty firm rolniczych i różnych zakładów kąpielowych, ogłoszenia Dyrekcji Kolejowych o rozkładzie pociągów. Słowem — wszystko w porządku! Jeszcze kilkanaście kilometrów autem, i kolo pierwszy w nocy jesteśmy na miejscu, by, po kilkogodzinny wypoczynku, od wczesnego ranka zabrać się do czekającej nas pracy. Polowanie poszło nam znakomicie: pan mój wyjątkowo dobrze się sprawiał i czysto strzelał, dość, że w ciągu trzech dni zabiłmy około 40 kogutów i kilkanaście kuropatw. Muszę ci

*) Jak nas poinformowali pp. Par i Rap, w ich opowiadaniach niema nic zmyślonego. (Przyp. Red.)

jeszcze zaznaczyć, że tak byłem zajęty pracą, iż niko-
go z miejscowych psów nie miałem czasu odwiedzić.
Polowaliśmy sami, bo kuzyn nasz był zajęty jakimiś
pilnymi interesami.

Trzeciego dnia do stołu usiadł z nami jakiś obcy
pan, bardzo uprzejmie podejmowany przez naszego
kuzyna. Obwąchałem go, oczywiście, i wtedy zaleciał
mnie od niego mdy i odrażający zapach świni. Już
chciałem szczełknąć głośno „Pekudysta!” na szcze-
śle jednak ugryzłem się w porę w język, przypom-
niawszy, że mój pan nie pozwala wyprawiać przy stole
hałasów. Pan mój tłumaczył mi potem, że to jest
nazwa obraźliwa i że szanujący się, rasowy wyżeł, nie
powinien w ten sposób lekarzy weterynaryj nazywać.
„Zostaw to kundlom!” — powiedział.

Był to rzeczywiście weterynar powiatowy, który
przyjechał właśnie szczełpić swiniom czerwone i cały
uzien urzędował w majątku. Nie przypuszczałem jak
dalece od jego decyzji losy mego wyjazdu mogły się
wkrótce stać zależne. Był on dla mnie bardzo uprzej-
my i nawet bardzo serdecznie pożegnałem się z nim
wstając od stołu.

Najprzyjemniejsze jednak polowanie kiedyś się
konczy.

Sciemiło się, zapakowaliśmy rzeczy, zjedli kolację
i autem znów pomknęliśmy na stację, by nocnym po-
ciągiem wrócić do Warszawy.

Na stacji pan mój dał pieniądze tragarzowi mó-
wiąc: „kup pan bilet dla mnie i dla psa” (nie rozumiem
poco to rozróżnienie, skoro i tak wykupujemy pasa-
żerskie bilety). Po chwili tragarz wrócił z oświadcze-
niem, że dla uzyskania biletu dla psa trzeba mieć
świadectwo weterynaryjne.

Pan mój na to oświadczenie wpadł we wściekłość.
(miał jakąś terminową sprawę i musiał rano być ko-
niecznie w Warszawie). „Powarjowaliście, czy co?”,
krzyczał, „skąd ja mogę wiedzieć, że w waszem za-
pewietrzonem mieście potrzeba świadectwa wetery-
naryjnego na wyjazd z psem? Przecież tu na stacji
żadnych obwieszczeń o tem żeście się powściekali i że
od was bez świadectwa weterynaryjnego nie można
wyjeżdżać, nie! Gdzie ja mam teraz na dziesięć mi-
nuł przed odejściem pociągu, o dwunastej w nocy,
weterynarza szukać? Toż byłem z nim przez cały
dzień, gdybym był wiedział, piętnaście świadectw
mogłbym był dostać!” — „Co ja panie jestem wi-
nien”, tłumaczył się tragarz, „kiedy kasjer powiada,
że takie jest zarządzenie i biletu dla psa sprzedać
nie chce!”

„To kup pan dwa pasażerskie bilety i nie wdawaj
się z kasjerem w dyskusję”, zarządził mój pan.

Tak się też stało. Mając pasażerskie bilety siadłem
sobie w pociągu wygodnie na ławce i jeszcze mi się
konduktorzy, którzy byli dla mnie bardzo uprzejmi,
klaniali. W ten sposób wróciliśmy obaj szczęśliwie
i bez dalszych przeszkód do Warszawy.

Wiesz Rap, że ta wścieklizna to musiała się chyba
teraz przenieść do Warszawy, bo posłuchaj, co się
naszej najmłodszej siostrze (nasi rodzice Pampas
i Ganka mają ciągle dzieci, bo z wyszukaniem dla
nich posad nie mają żadnych trudności) bardzo nie-
dawno zdarzyło. Zaraz po urodzeniu dostała posadę
u jednego nadlesniczego, dobrego myśliwego, aż
gdzieś za Grodnem, i, po odessaniu, miała tam poje-
chać. Właśnie przyjechała po nią żona tego nadle-
sniczego by ją zabrać. O wściekłości naturalnie nikt
nie wiedział. Raptem w dzień wyjazdu dowiaduje się
ta pani, że bez świadectwa weterynaryjnego z naszą
siostrą z Warszawy jej nie wypuszcza.

Lament, co robić? Udaje się więc do jednego zna-
jomego radcy, przyjaciela jej męża, aby jej w tem
nieszczęściu dopomógł. — Informacje, telefony, z któ-

rych okazuje się, że aby otrzymać potrzebne świadec-
two, trzeba się zgłosić do rządowego weterynarza
we właściwym starostwie grodzkiem.

„Panie, jest już po wpół do pierwszej, nie wiem
czy zdążyć, telefonuje pan radca do weterynarza,
„czy nie możnaby uzyskać świadectwa bez pokazy-
wania pieska, który ma dopiero sześć tygodni
i z psiami dotychczas nie wychodził?”

„Jak pan może podobne propozycje robić!” — odpo-
wiada oburzony weterynarz. — „czy pan nie wie, że
urzędnik może tylko to stwierdzać, co sam widzi?
Zresztą może się pan spóźnić, przyjmę pana po godzi-
nach urzędowych”, dodał uprzejmie.

Pan radca wsiadł czempredzej w samochód, za-
brał naszą siostrę i zameldował się niebawem u wete-
rynarza starostwa grodzkiego Warszawa-Wschód.
Wchodząc przedstawił siebie i naszą siostrę: „Oto
winowajca, panie konsyljarzu, co mamy z tą suczką
robić?” powiedział.

Pan konsyljarz wziął pióro do ręki i z całą powagą
zabrał się niezwłocznie do urzędowania.

— Jak pieskowi na imię? — pyta.

„Par”, wł. prok. Cz. Michałowskiego po Blackfield Fate Gance
i Skogis-Pampasie.

Siostra nasza nie miała jeszcze imienia, miał je bo-
wiem nadać jej pan, ów nadlesniczy, ale pan radca,
przyparto do muru tem pytaniem, i bojąc się, że brak
imienia może załatwieniu całej sprawy przeszkodzić,
zdecydował się na dopełnienie nieprzewidzianego
w programie obrządku nadania imienia naszej siostrze.

„Norma” — palnął na chybił trafił, po chwili na-
mysłu.

— Hm, „Norma”, powiedział nawpół do siebie pan
konsyljarz, „miałem sukę Normę, dobra była” i zapa-
isał imię naszej siostry w aktach. Ten punkt docho-
dzeń można było uważać za załatwiony szczęśliwie.

„Numer pieska”? pytał dalej konsyljarz.

— Panie konsyljarzu, przecież to sięciotygodniowe
szczęście, nikt jeszcze dla niego numeru nie wykupy-
wał i niema takiego obowiązku! — bronił się radca.

— Dobrze, w takim razie proszę mi podać numer
i imię matki pieska, imię, nazwisko i adres jej właściciela
(u nas, przeciwieństwo u ludzi, imię matki jest
miarodajne w myśl rzymskiej zasady „mater semper
certa”).

— Panie konsyljarzu! — zawolał, chwytając się za
głową radca, skąd ja mam to wszystko wiedzieć? Nie

spodziewałem się takiej indagacji, ja doprawdy nie wiem jak temu Milewskiemu na imię, niech już będzie że ta suczka jest po moich psach! — błagał.

— Hm — rzekł po długim namyśle konsyljarz, — niech i tak będzie, — panski adres?

Tu dopiero okazało się jak niebezpiecznego środka obrony chwycił się pan radca, aby pożądané świadectwo uzyskać. Na szczęście mieszkał w obrębie „Warszawa-Wschód” gdyby się okazało inaczej, całe, z takim możetem prowadzone, dochodzenie byłoby na nic i musiałoby szukać właściwego konsyljarza. O wyjeździe za Grodno naszej siostry w tym dniu nie byłoby już oczywiście mowy.

Podczas gdy trwały te długie i żmudne dochodzenia nasza siostra (powiadam ci, mądrała, będą z niej psy) zostawiła pod biurkiem pana konsyljarza sporę objętości rzeczowy dowód prawidłowego funkcjonowania żołądka.

— Musiałam to zrobić — mówiła, widzę że to sprawa administracyjna, trudna, jeszcze „wznowią postępowanie”, — albo co innego wymyślą. A tak, powiada, nim się „dochodzenia” i spory „znawców” skończy, a już będę dawno na posadzie za Grodnem i może nawet na dużego psa zdąży wyrosnąć.

I rzeczywiście, pan konsyljarz potrzebne świadectwo wydał i nasza siostra oddawna jest już na posadzie u pana nadleśniczego; znakomicie już się powodzi i ładnie rośnie.

Ale, Rap, jak myślisz, czy takie świadectwo może istotnie stwierdzić wściekliznę, bo nasza siostra mówiła, że koniec końcem, to jej nawet wcale nie ogładali?

Wiesz, rozmawiałem na ten temat z jednym bardzo uczynnym lekarzem weterynarii. On ci nawet życie uratował gdyś był dwumiesięcznym szczeniakiem, ty tego nie pamiętasz, mój pan woził cię do niego samochodem. Chudy byłeś wówczas jak gwóźdź i chciałeś zdychać, jak to już dwaj twoi starsi bracia zrobili. Otoż ten lekarz zmierzył ci temperaturę i odrazu postawił właściwą diagnozę. — Ten piesek ma niewątpliwie robaki, to nie może być nic innego, temperatura nie jest podniesiona. Proszę mu dać dwa gramy kamali, — powiedział do mojego pana, „a piesek będzie zdrow”. I rzeczywiście po kamali wyszły z ciebie trzy długie białe robaki, a w tydzień byłeś zdrow i świetnie już wyglądałeś. Bez tej kuracji robaki przegryzłyby ci kiszki i powędrowałyby na tamten świat, jak twoi bracia. Czytałem o tem u Hegendorfa.

Ale, wracając do rzeczy, na moje zapytanie, czy można stwierdzić chorobę przy takich powierzchownych oględzinach, ów lekarz weterynarii powiedział do mnie; — Śmieję się pan; po takich oględzinach weterynarz mniej wie niż każdy z was gdyby zbadal pacjenta przyjętym u was sposobem.

Czyś ty Par słyszał kiedy o magistrackich znaczkach? Pewno nie, bo jak dorosłeś wyjechałeś zaraz na wyższe studia do p. Gramowskiego pod Toruń i szykujesz się do wrześniowych prób polowych, nie miałeś więc dotychczas potrzeby takiego znaczka nosić. Otoż powiem ci że znaczki te przed wojną coś znaczyły, nikt bowiem gdyśmy byli zaopatrzeni w taki znaczek nie śmiał nas zaczepiać i aresztować. Mój poprzednik Fram to po całym mieście z takim znaczkem swobodnie chodził (nie było jeszcze automobili i wścieklizny) i sam składał wizyty znajomym mojego pana. Ale teraz się zmieniło. Musimy nosić kaganiec i chodzić na smyczy i znaczek dzisiaj od niczego nas nie chroni. Nie rozumiem nawet poco nam każą go nosić. Na zapłacenie podatku mamy przecież kwit a nie słyszałem żeby policja miała być władzą podatkową.

— Posłuchaj jednak co mi się zdarzyło. Mój pan wykupił dla mnie taki znaczek i nie ufając magistrackiemu kółku za które znaczek ma być przepiękny do

obroży, kupił specjalne sprężynowe kółko u Bruna, takie jak do kluczy, tylko małe; długo coś majstrował i krecił, ale przymocował znaczek „na fest”. Ale na magistrackie szczęście i przezorność mojego pana nie pomoże. Dziurka wywiercona w znaczkach na założenie kółka po jakimś czasie się przerwała i, powiadam ci, sam nie wiem kiedy i gdzie, dość że magistracki znaczek zgubiłem. Kółko od Bruna zostało, a znaczek diabli wzięli. Mój pan myślał, że się jakos bez znaczka obejdzę, tembardziej że do końca roku podatkowego niewiele już brakowało. Ale gdzie tam! Zaraz na drugi dzień jakem wyszedł w kaganiec i na smyczy na ulicę zatrzymał mnie policjant i wymierzył karę mandatową w kwocie trzech złotych. Nic nie pomogły tłumaczenie że na opłacenie podatku mam kwit, że znaczek, skoro jestem na smyczy i w kaganiec, jest właściwie niepotrzebny, że cała ta sprawa wogóle do policji nie należy, bo to z porządkiem publicznym nie ma nic wspólnego i obchodzi tylko magistrat, — powiedziano, że jest wścieklizna i musiałem karę zapłacić. Można było wprawdzie zażądać rozpatrzenia sprawy przez sąd, ale dla trzech złotych czy to warte zachodu? Ponieważ jednak podobne kary groziły i w następstwie każdego dnia, musiał mój pan postarać się o nowy znaczek. Poszedł zaraz do kasy magistrackiej gdzie wydają znaczki i poprosił o wydanie nowego znaczka zamiast starego, który zginał.

„Rap”, point. ang. wł. mec. W. Garczyńskiego po Blackfield Fate-Gance i Skogis-Pampasie.

Nie rozumiem mojego pana, niby to prawnik, a myśli, że takie sprawy to się tak prosto dadzą załatwić.

Nie chciały z nim rozmawiać i odesłali na drugie piętro, pod które tam okienko do specjalnego urzędnika, który takie sprawy załatwia. Tam już poszło łatwiej. Przy okienku nie było nikogo (to nie kasa magistracka gdzie się płaci podatki) i uprzejmy urzędnik udzielił natychmiast szczegółowych objaśnień. „To wada sprawa” powiedział. „Zejdźcie pan na dół na dziedziniec potem pojdźcie pan na prawo, potem jeszcze raz na prawo potem na pierwsze piętro i zapytaj się pan o redakcję Dziennika Urzędowego magistratu m. st. Warszawy. Poda pan do niego stosowne ogłoszenie o fakcie, który pana spotkał i przyjdzie pan z kwitem do mnie”. Mój pan poszedł tak jak mu wskazano i dostał się na pierwsze piętro. Tam jednak wożny poinformował go, że „tu nijakiej redakcji dziennika urzędowego niema” i że trzeba z powrotem zejść na dół. Mój pan zszedł ponownie na dół, stanął na środku podwórza ratuszowego i począł roz-

myślać, gdzieby tę redakcję mógł znaleźć. Po długim namyśle (mój pan nawet w puszczy nie zabłądził) doszedł do przekonania, że jednak poszedł tak, jak mu ów urzędnik wskazał. Wrócił więc na pierwsze piętro i tam na szczęście znalazł już innego woźnego, który mu powiedział „A to tu, w te drzwi obok”. Tam urzędniczka przyjęła ogłoszenie za cenę 75 groszy i wydała stosowne pokwitowanie. Z tem pokwitowaniem musiał mój pan znów zejść na dół, potem pójść na drugie piętro do owego urzędnika, który stosowną adnotację na podaniu zrobił i wtedy dopiero, uzbrojony w odpowiednie dokumenty, uzyskał w kasie, do której pierwotnie się zwrócił, ów znaczek łaził tak po ratuszu — przeszedł godzinę i wrócił do domu zły. „Żebyś mi znów znaczka nie zgubił” powiedział do mnie zakładając znaczek na kółko od Bruna.

Ale na tem nie koniec. Po jakims czasie wraca mój pan do domu na obiad, wściekły, zaczyna chodzić dookoła stołu i mówi: „To niesłychane, ja ten cały magistrat do sądu podam o obrazę. Coż to ja pies jestem czy co, żeby o mnie takie ogłoszenie w urzędowym piśmie umieszczali? Patrz co o mnie przez twój znaczek wydrukowali!”

Tu pokazał mi numer dziennika urzędowego magistratu m. st. Warszawy w którym było wydrukowane: „Zgubiono znaczek psa opłaconego w Kasie Magistratu m. st. Warszawy za Nr. 19 na imię Garczyńskiego”.

Prosiłem mego pana żeby się uspokoił i tą sprawą nie burzał, bo coż my jesteśmy gorsi od ludzi, do brze że choć pod względem paszportowym jesteśmy jednakowo traktowani. Mój pan długo się jeszcze rzucał, wreszcie się jednak uspokoił. Na tem też cała ta sprawa się skończyła.

A propos znaczków, słuchaj Par, czy ty przypominasz sobie Ażę? Chowała się z nami w piarsience T-wa Hodowli Psów Myśliwskich na Szucha. Sympatyczna i nawet przystojna suka, z rasą tylko jest trochę gorzej, musiano jej nawet koniec ogona uciąć, bo zaczynała kompromitujać zakręcać się na grzbiecie. Podobno mama nie była wybredna w doborze meżów. To nie to, co nasza mama Ganka, która wierności naszemu ojcu Pampasowi dochowuje. Otóż Aza, po opuszczeniu piarsienki, zamieszkała w lokalu Polskiego Towarzystwa Łowieckiego na Nowym Świecie i tam, przy kuchni, miała się bardzo dobrze.

Po krótkim czasie rozrosła się, wyprzystojniała, ale też zrobiła się z niej flirciarka i rozamorowała się na dobre. Powiadam ci, choć manieri ma niezbyt arystokratyczne, wartoby się do niej przystawiać. Lekkomyslność swą Aza posunęła do tego stopnia, że zaczęła wybiegać na Nowy Świat, aby tam robić oczko do przechodzących psów. Mój pan spotkał ją nawet kiedyś na ulicy i zawołał: „Aza, co ty tu robisz? do domu!” Aza spojrzała memu panu pngardliwie na buty i pobiegła dalej swoją drogą.

Pan mój oburzył się na to i naskarżył o wystąpieniu do właściciela Azy, też adwokata, który zajmuje wysokie stanowisko w tym klubie.

„Aza! co ty wyprawiasz!” powiedział „ojciec” [Aza swego pana nazywa „ojciec!”, „jak ty się prowadzisz? Widują cię na Nowym Świecie wieczorami! Do czego to podobne! Jeszcze cię jaki kundel zbalałmuci i będzie nieszczęście!”]

„Ojciec się do tego nie wtrącaj, ojciec się na tem nie znasz, — to nie brzyd. Ja będę miała pudelpointery!” powiedziała z bezzęlną miną Aza, która z klubowych „Wild and Hundow” liźnęła trochę wiadomości kinologicznych. — „Ojciec” machnął tylko bezzadziejnie ręką — i poszedł na bridaż...

W parę dni jednak potem stało się nieszczęście. Aza wybiegła znów na ulicę i prowadziła właśnie na Nowym Świecie bardzo ryzykowny flirt z tegim i przystojnym buldogiem, gdy nagle do trotuaru pod-

jechał elegancki, o dziwacznej karoserji „Ford”, ozdobiony magistracką syreną.

Z Forda zeskokczył natychmiast umundurowany pan, uzbrojony w długi kij z pęłą na końcu.

„Co pani tu wyprawia? aresztuję panią!” zawołał. „Mmmam znaczek. Pu-pu-pu-pudelpointery”, wybelkołała przestraszona Aza, myśląc, że się równie łatwo wykręci jak przed „ojcem”.

„W dnie oka mam magistrackie znaczki! Smycz! Kaganiec! Brać ją!” ryczał przedstawiciel psiej policji obyczajowej magistratu m. st. Warszawy (aż zbyt dobrze spełniające swe obowiązki w porównaniu z podobną policją opiekującą się ludźmi).

Nie pomogły płacze i prośby i biedna Aza została umieszczona w magistrackim Fordzie.

Ów buldog tymczasem, widząc co się święci, sromotnie drapnął, choć śmiałym chwytym za „dolne rejestry” mógł jeszcze sprawie nadać korzystny dla Azy obrót.

Żebyś ty wiedział co pan Azy miał potem kosztów i kłopotów, żeby ją uwolnić. Podobno aż Ministerstwo musiało ją ulaskawić. Powiadam ci wróciła kompletnie chora, straciła cały temperament, a „pudelpointery” (mówia, że były zupełnie podobne do owego buldoga) przyszły na świat niez żywe. Sama Aza ledwo przy szczeniu się nie zdechła. Dopiero teraz przyszła do siebie.

Wiesz co Par, tu jednak coś nie jest w porządku. Prawo nas na każdym kroku przesładuje, jak takich burżujów. Sprawujemy się cicho, płacimy podatki, czy kto słyszał żebyśmy wyprawiali huczne wesela lub pojedynki, a jednak wciąż jeszcze mało. Pozbawiono nas zupełnie ruchu i prawa biegania po ulicach. Był czas, żeśmy musieli płacić po sto złotych podatku, gdy zwykłe kundłe pod pretekstem, że są psami do stróżowania, podatku takiego nie płaciły. Czy to my gorzej pilnujemy mieszkań od zwykłych kundli? Mój poprzednik „Mars” gdy obca służąca weszła do kuchni ugryzł ją w rękę, zastąpił jej ode drzwi, i nie wypuścił póki mój pan nie nadszedł. A i ja poczuwam się do tego, żeby mieszkania pilnować i na obcych ludzi szczerkać. A tymczasem zwykłe kundłe wolne są od podatków i faktycznie robią co im się podoba. Mieszkają sobie na krańcach Wielkiej Warszawy, kradną, urządzają bojki, pojedynki i huczne wesela, tak, jak za dobrych czasów i nic im za to nie jest.

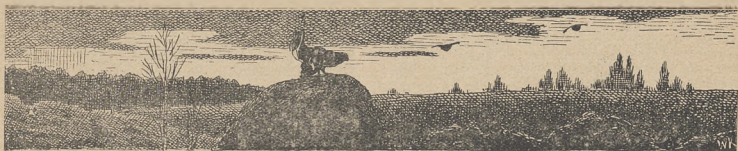
Hycel — wybacz, że się tak wyrażam — ale mi przez pysk nie chce przejść inna nazwa dla człowieka, który się trudzi podobnem rzemiosłem — nie pokazuje się tam z kilku ważnych dla niego powodów. Przedewszystkiem nie przejechałby swoim Fordem po uregulowanych dopiero na planie ulicach Wielkiej Warszawy, a potem, gdyby się nawet tam pokazał, to właściciele psów starym dobrym zwyczajem zwolotaliby się przeraźliwym gwizdaniem na palcach, skuli go na fest, potłukli „Fordą” i wypuszczaliby psy.

Najwazniejsze jednak, że właściciele psów w tej części Warszawy nie mają zwyczaju wykupywania złapanych psów i pozbawiają go w ten sposób legalnych dochodów. To też woli on jeździć po centrum miasta i złożyć nawet podobno podanie do Magistratu, aby mu było wolno przez cały dzień po mieście jeździć „bo właściciele przed 10-tą nie chcą z psami wychodzić”. Najgorsze jednak, że teraz w sezonie mamy trudności z wyjazdami na polowanie. Trzebaby przecież coś zrobić, aby życie nasze nie było takie przykre, bo, koniec końcem, przestaną nas hodować. Wiesz co, przecież nasz brat „Czujny” ma posadę u Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, możeby poprosił naszego brata, aby przemówił słówko o złagodzenie naszego losu. Czy to tylko kundlom ma być w Polsce dobrze?

Podśluchała i spisała

GANKA.

WOLNA TRYBUNA.

OCHRONA ZWIERZNY NA DZIERŻAWIONYCH TERENACH.

Na schyłku zimy tegorocznej, leżące jeszcze dość grubą warstwą śniegi, pozwalały myśliwemu-hodowcy zrobić szczegółowy przegląd pozostałej po zimie zwierzyny. Artykuły „Łowca Polskiego”, wzmianki w gazetach i słyszane opowiadania nie mogą nawet ludzi nadzieję, by klęska mrozów i śnieżyc niedawnych nie odbiła się nader ujemnie na słabym i bez tego, naszym zwierzostanie. Niestety, nieliczni tylko właściciele łowisk i to przeważnie dużych obwodów własnych, po dokonanych przeglądzie chełpić się będą mogli, że dzięki nadzwyczajnym zabiegom, zwierzynie ich rewirów klęska ta mniej dała się we znaki. Cześć takim myśliwym! Nagrodę za trudy wymierzają sobie sami ilością posiadanej zwierzyny w nadchodzącym sezonie łowieckim. Za tymi idą właściciele obwodów własnych, którzy wskutek takich lub innych przyczyn nie mogli należycie ochraniać zwierzyny. Między nimi byli i tacy, dla których sprawa hodowli zwierzyny łownej nie przedstawia żadnych walorów, lub nie jest jeszcze dostatecznie zrozumiana, jednak sam fakt, że są to tereny własne — już pewną ochronę zwierzynie daje. Na szarym końcu idą wreszcie rzesze myśliwych, nieposiadających własnych obwodów, a zmuszonych do dzierżawienia terenów łowieckich od włóścian, i tu dopiero zaczyna się prawdziwy tragizm zwierzyny łownej i beznadziejne jutro myśliwego.

Główną ostoją wszelkiej zwierzyny są duże obszary prywatne, lub państwowej własności. W dziejach kraju naszego obszary te zaczęły się zmniejszać już po pierwszym rozbiore, szło to jednak względnie powoli. Ostatnie lata przedwojenne czas w wojny i czas obecny z tej lub innej racji, lub nawet bez racji gubią posiadłości większe, lub co najmniej zmniejszają je znacznie tak, że dziś posiadłości większe łącznie z terenami państwowymi stanowią część tylko ogólnej powierzchni kraju. Lwia więc część kraju znajduje się w rękach wielu tysięcy drobnych właścicieli, i to przeważnie ludzi bezdusznych, dla których przyroda ma znaczenie tylko eksploatowanego materiału, a do sprawy łowieckiej i ochrony zwierzyny usposobieni są wprost wrogo lub w najlepszym razie obojętnie.

A więc — liczba szczęśliwych posiadaczy własnych obwodów zmniejsza się z dnia na dzień, nielicznym jednostkom udaje się wydzierżawić państwowe lub większe prywatne tereny, a dla ogromnej większości ogółu myśliwych pozostają do wydzierżawienia tylko tereny tych tysięcy ludzi, którzy myśliwemu-hodowcy prawie zawsze szkodzą.

Zbytecznem byłoby wszczynać dyskusję na temat, czy dla ludzi nieposiadających swych własnych obwodów, a obdarzonych iskierką ducha Św. Huberta, dostępne może być łowectwo z jego przysięgami i obowiązkami, natomiast z całą świadomością twierdząc, że ci z krwi i kości myśliwi, będąc pozbawieni

wieni możności stałego obcowania z przyrodą, tem więcej właśnie tęsknią za nią i tem więcej wyczuwają potrzebę i piękno obcowania z nią. Wiele z tych miłujących przyrodę myśliwych, wkłada całą swą dobrą wolę, energię i bezkrytycznie za dużo pieniędzy w pracę dla dobra tej przyrody, a jako myśliwi — w ochronę i hodowlę zwierzyny, praca ta zaś przedstawia się tak: Pominę wypadki dzierżawienia terenów od chłopów na kresach wschodnich, a czasem i w centralnych województwach, gdzie za prześladowanie kłusowników i wnykarzy, a nawet za zabicie włóczącego się psa, lub kota — umowy dzierżawnej z tymże myśliwym chłopie nie odnowia. Rozpatrzmy natomiast jeden z najszcześniejszych wypadków, gdy myśliwy wydzierżawi od chłopów tereny w bezpośrednim sąsiedztwie z czymś obwodem własnym. Jedną z pierwszych w tym wypadku moralnych przykrości jest świadomość, że tak powiem, pewnej nieetyczności w stosunku do swego szczęśliwego sąsiada, posiadającego własny obwód, własną zwierzynę i wszystko swoje własne... Ta do pewnego stopnia nieetyczność polega na tem, że zwierzyna, mająca ostoję swą na terenach sąsiada, rozchodzi się i na tereny chłopskie, a dzierżawiący myśliwy, korzystając z przysługujących mu praw — zabija ją. Nieprzyjemne cko, którem sąsiad spogląda na dzierżawcę, jest tylko małą cząstką tych przykrości, które na każdym niemal kroku spotykają dzierżawcę.

Dziś mamy już sporo takich kółek i pojedynczych osób, które na dzierżawionych od chłopów terenach prowadzą racjonalną gospodarkę łowiecką, t. j. utrzymują straż, zasilają zwierzostan i odsiewają krew jego, w zimie karmią zwierzynę i t. p. Czy ta racjonalna gospodarka okazuje się w dzisiejszych warunkach w zupełności racjonalną — wątpliwe można. Puszczana w celach rozmnożenia się na dzierżawionych terenach zwierzyna najchętniej przejdzie na tereny sąsiedniego obwodu własnego, gdzie znajduje lepsze warunki bytowania. Jeszcze gorzej dzieje się ze sprawą straży łowieckiej, rekrutującej się w pośród tych właśnie bezdusznych. Straż ta, nie chcąc narażać się miejscowym gospodarcom, a głównie kłusownikom i wnykarzom, mającym przecież prawo chodzenia po całym terenie — na wiele rzeczy zamyka oczy, a co gorsza w wielu wypadkach sama woli zastawiać wyniki, niż zyski te oddawać innym łotrom. Karmie przeznaczoną dla zwierzyny woli założyć ze drabinkę w swej obojrze, lub wyspać do korytka w chlewku. Jeżeli zaś pójdzie nasz strażnik, by karmić dzierzawinę, to krok w krok za nim idzie łotr, by karmę zabrać, lub co gorsza, by w miejscach pozostawiania karmy pozakładać wnyki i oczka. Rozkładanie zaś karmy co raz to w innym miejscu również pożądanego rezultatu nie daje, gdyż i tak wypadnie ono wprawier w oko wnykarza, lub zawieje śnieg, nim znajdzie ją zwierzyna. Pozostaje jeszcze

jedno, by karmą zajął się sam dzierżawca, lecz zawodowa praca i dzieląca go, nieraz znaczna odległość od łowiska, pozwalają mu zająć się tem minimalnie. Wszystko to daje nam obraz niedoli i trągizmu zwierzyny i oświecla smutną sprawę ochrony zwierzyny na znacznej większości terenów w kraju.

Literatura łowiectwa polskiego i samo łowiectwo nasze stoją dziś na jednym z pierwszych miejsc w Europie, a jako bezpośredni swój organ związkowy posiadamy „Łowiec Polski”, jednakże pomimo wielu nader cennych praktycznych rad i wskazówek, przeróżnych artykułów, opisów i poszczególnych prac na różne tematy — wszystkie one są w zasadniczym kierunku ujęte tak, że w całej pełni korzyść z nich mogą właściwie tylko obwoły własne i ich posiadacze. Poza tem nigdzie nie spotykamy specjalnego zainteresowania się sprawą dzierżawionych terenów, a zwłaszcza sprawą dzierżawczych myśliwych, a przecież dodatni stan dzierżawionych terenów wpłynie dodatnio i na sąsiednie obwoły własne. Wziawszy więc pod uwagę, że obwoły własne giną, lub maleją, natomiast terenów dzierżawionych przybywa, jak również, że zwiększa się liczba dzierżawczych myśliwych, czyli, że całe polskie łowiectwo idzie dziś w tym kierunku — sprawę tę uważam za sprawę ogółu myśliwych, sprawę przyszłego kierunku i rozwoju naszego łowiectwa, sprawę pierwszorzędną doniosłości. Dlatego też pozwolę sobie zwrócić się do szerokiego ogółu myśliwych z gorącym apelem, by za pośrednictwem „Łowca Polskiego” nie szczędził wskazówek i projektów w celu rozpoczęcia prawidłowej, a celowej gospodarki na dzierżawionych terenach.

Poruszać należałoby następujące tematy: jak na dzierżawionych terenach walczyć z kłusownictwem, a zwłaszcza z wnykarstwem, jako z największą plagą łowiectwa; jak racjonalnie pracować nad rozmno-

żeniem łownej zwierzyny; jakimi sposobami można otrzymać maximum sprawności straży łowieckiej i jakie przedsięwziąć sposoby ostrożności przy dożywianiu zwierzyny w zimie, by karma dostała się do właściwych zoładków, a chytry wykarz i zachłanny chłop nie mogli wykorzystać tego ze szkodą dla zwierzyny.

Jak we wszystkich dziedzinach, tak i w łowiectwie krzewienie odnośnej kultury prowadzi do właściwego celu. „Łowiec Polski” jako przedstawiciel tej dziedziny, kulturę swą wpała w dusze i umysły czytających go, włącznie myśliwych, toteż wprowadzenie w tygodniku tym działu, poświęconego specjalnie sprawom rzeszy myśliwych, dzierżawczych terenów, powinno wpłynąć na zwiększenie się liczby zainteresowanych prenumeratorów i odbić się również dodatnio na rozwoju Centralnego Związku Polских Słowarzyszeń Łowieckich.

W przeciwnieństwie do myśliwych, środowisko zamieszkujące dzierżawione łowiska, dobroczynnym wpływem „Łowca P.” nie podlega, (nie czytają go) i dlatego myśliwy-hodowca w środowisku tem spotyka się z wyraźnym przeciwdziałaniem, lub co najmniej z absolutną obojętnością. By kulturę tę rozwinąć i wśród tych bezdusznych, należy, zdaniem mojem, odpowiednio pogadanki i opisy zamieszczać w tych książkach, gazetach i pismach, które najchętniej czytane są w owem środowisku, jak również by wpałanie kultu dla przyrody było zasadniczą cechą szkół powszechnych i żywego słowa, płynącego z ambon. Uświadomienie środowiska tego, że dobry zwierzostan ich terenów da im możność podwyższenia czynszu dzierżawnego — również pożądaną skutek odnieść może.

Tak, czy inaczej, cały wysiłek należałoby skierować tak, by stosunek tego środowiska do dzierżawcy i jego interesów był lojalny, a wtedy wilk będzie syty i owca cała.

STEFAN FIJAŁKOWSKI

Z ŻAŁOBNEJ KARTY.

Ś. P. EDWARD ORDA.

Z szeregu adeptów sztuki łowieckiej ubył weteran, praktyk i teoretyk, ś. p. Edward Orda.

Po krótkich cierpieniach zasnął w Bogu w Wilanowie, przeżywszy lat 83.

Pomimo tak sędziwego wieku, do ostatniej niemal chwili życia prowadził życie czynne, często miał się jeszcze pióra, by podzielić się z czytelnikami „Łowca Polskiego” swymi wrażeniami i doświadczeniem łowieckim, nader rozległym.

Ostatnią swą pracę zamieścił w numerze 22 „Łowca Polskiego” z dnia 31 maja roku bieżącego p. t. „Łęg kuropatw”

W artykule tym przed odejściem ze świata oddał niejako hołd pamięci swych starych druhów myśliwskich wspominając o ś. p. Janie Stolzmanie, z którym — jak pisze — „byłem prawie od pół wieku w najserdeczniejszej przyjaźni”; jak również o „dobrym i starym myśliwym”, ś. p. Aleksandrze Szwedem.

Ś. p. Zmarły był już znanym pisarzem myśliwskim przed 30 laty. To też zaraz w pierwszym numerze „Łowca Polskiego”, wydanym w kwietniu 1899 roku, wymienił o ś. p. Edwarda Ordę wśród czołowych pisarzy-myśliwych którzy obiecali stałe swe współpracownictwo w tym organie myśliwskim.

Prace Jego spotykamy też już w pierwszym roczniku przedwojennego „Łowca Polskiego”.

Jako myśliwy był tak pełen energii do końca niemal życia, że jeszcze na ostatnich polowaniach wilańskich strzelał i zabijał sporo zwierzyny.

Za młodszych lat Zmarłego gdy jeszcze zaboryczy rząd rosyjski nie pozwalał na tworzenie polskich zrzeszeń łowieckich, — w lokalu ś. p. Ordę przy ulicy Smolnej 23 zbierali się wybitni myśliwi, do których grona należeli ś. p. Jan Stolzman, ś. p. Ksawery hr. Branicki, p. mecenas Michał Siemiradzki i inni, naradzając się nad sprawami łowieckimi Mieszkanie ś. p. Ordę nazywano przeto Klubem Myśliwskim, który stał się też zawiązkiem obecnego „Polskiego Towarzystwa Łowieckiego” w Warszawie.

Ś. p. Orda dobrze się zasłużył myślistwu praktycznemu i piśmiennictwu łowieckiemu.

Cześć Jego pamięci!

Z Centr. Zw. Pol. Stow. Łow.

PROTOKOŁ

posiedzenia Wydziału Wykonawczego w dn. 9.7.29.

Obecni na posiedzeniu pp.: St. Lilpop — przewodniczący, W. Sziperling, W. Garczyński, B. Gędziorowski, W. Kiltynowicz, K. Tołłoczko, K. Kamiński i J. Bokiewicz.

Nieobecność usprawiedliwili pp. Wł. Stłonczyński, L. Skulski, H. Knothe, oraz Al. Tallen-Wilczewski.

Do protokołu posiedzenia Wydziału Wykonawczego z dnia 27 czerwca wprowadzono poprawkę konkretyzując uchwałę Wydziału dotyczącą wydawania Biuletynu Instytutu Łowiectwa. Uchwała ta, po uzupełnieniu, brzmi, jak następuje: „Wydział Wykonawczy postanowił wydawać raz w miesiąc Biuletyn Instytutu Łowiectwa, jako odrębną całość w formie nadającej się do broszurowania, jako dodatek do „Łowca Polskiego”, objętości nie większej, niż 8 kolumn, przyczem w tym samym stosunku zmniejszona ma być objętość tego numeru „Łowca Polskiego”, przy którym dodatek będzie się ukazywał. Uchwała treści powyższej obowiązuje, aż do odwołania”.

W dyskusji nad protokołem zabierali głos pp. Lilpop, Gędziorowski, Tołłoczko i Garczyński.

Wydział Wykonawczy przyjął do wiadomości list do Ministerjum Rolnictwa, dotyczący proponowanych terminów polowań na sezon myśliwski 1929/30. Treść listu postanowiono ogłosić w „Łowcu Polskim”, niezależnie zaś od tego podpis jego przelać Małopolskiemu Towarzystwu Łowieckiemu.

Redaktor „Łowca Polskiego”, p. Garczyński odczytał artykuł p. Domaniewskiego, zawierający ostrą i w nieodpowiednim tonie utrzymaną krytykę „Łowca Polskiego” odnośnie wzmianki p. t. „Wilki w Tatrach”, a zamieszczony w „Łowcu” Małopolskim. P. Garczyński odczytał następnie treść listu swego, wysłanego do redakcji „Łowca” w Łwowie, oraz otrzymaną odpowiedź red. „Łowca”, p. Mniszka. Jego propozycje, by p. Garczyński zryzygnował z zamieszczania w „Łowcu” swojej repliki. Wreszcie p. Garczyński podał do wiadomości swą ostateczną w tej sprawie odpowiedź Wydziału Wykonawczego całą korespondencję przyjął do wiadomości, podziękując stanowisko p. Garczyńskiego.

Wydział Wykonawczy przyjął do wiadomości list Ministerjum Rolnictwa, które przychyliając się do prośby p. K. ks. Radziwiła, przedłożonej za pośrednictwem Centralnego Związku, udzieliło mu zezwolenia na odstrzał dwóch łosi-byków w lasach odryńskich Dawidgródzkie.

Przyjęto do wiadomości podziękowanie Wielkopolskiego Związku Myśliwych, wyrażone Zarządowi Centralnego Związku za przeznaczenie nagrody na konkursowe strzelanie w Poznaniu.

List administratora „Łowca Polskiego” przekazano p. Gędziorowskiemu z prośbą o zreferowanie na następne posiedzenie.

Przyjęto do wiadomości list Towarzystwa Raci. Polowania w Bielsku Podl., które oświadczyło, że na mocy uchwały walnego zgromadzenia swych członków przestało się uważać za członka Centralnego Związku.

Wobec trudności czynionych przez władze przy przewozie psów kolejami, p. Garczyński opracowywał memoriał w tej sprawie do Ministerjum Rolnictwa.

Wydział Wykonawczy postanowił przyjąć i ogłosić w „Łowcu Polskim” kandydatury na delegatów

powiatowych w powiatach Oborniki, Rawa, oraz m. st. Warszawa. Jednocześnie przyjęto do wiadomości ryzygnację p. Nowaka z mandatu delegata w powiecie Oborniki.

Z TOWARZYSTWA HODOWLI PSÓW MYŚLIWSKICH.

■ Sprawozdanie z posiedzenia Zarządu Towarzystwa Hodowli Psów Myśliwskich, w dn. 2 sierpnia 1929 r.

1) Po odczytaniu protokołu z walnego zebrania i z poprzedniego posiedzenia Zarządu, który zaakceptowano, postanowiono:

a) że Sekretariat Towarzystwa wysłać piśmienne zaproszenia do wybranych już poprzednio przez Zarząd, Sędziów na tegoroczne jesienne próby polowe psów rasowych;

b) że Sekretariat Towarzystwa zwróci się do Centralnego Związku Pol. Stow. Łowieckich i do Ministerstwa Rolnictwa z prośbą o wyznaczenie nagród na powyższe próby.

2) Ułożenia dokładnej listy hodowców psów myśliwskich podjął się p. Brudnicki z tem, że po opracowaniu przelać ją do Sekretariatu.

3) Sprawę jesiennej wystawy psów myśliwskich odłożono do najbliższego posiedzenia, w którym uczestniczyć będzie, jako wnioskodawca, p. Antoszewski.

4) Memoriał opracowany przez p. mec. Garczyńskiego do Ministerstwa Rolnictwa, w sprawie przewozu psów myśliwskich, zatwierdzono, przyczem uproszono projektodawcę, ażeby potraktował sprawę jako pilną i nadał jej jaknajszyciej właściwy bieg.

5) Na najbliższe posiedzenie Zarządu postanowiono zaprosić lekarza-dentystę, p. Arendta z Grodziska Mazowieckiego, dla udzielenia informacji w sprawie organizacji prób polowych z psami niemieckimi.

6) P. Dr. Bielawski zobowiązał się do dnia 10-go sierpnia r. b. opracować łącznie z p. Grabowskim i z p. Czerskim regulamin dla prowadzenia ksiąg rodowych psów myśliwskich.

7) Wysłuchano sprawozdania pp. W. Garczyńskiego i J. Kirchmayera z retrakcyj prowadzonych przez tychże z administratorem Dóbr Wilanów p. Zaboklickim, odnośnie pozwolenia na odbycie prób polowych na terenie Wilanowa, przyczem okazało się, że p. hr. Adam Branicki na urządzenie tych prób wyraził zgodę.

V. KONGRES MIĘDZYNARODOWEGO TOWARZYSTWA OCHRONY ŻUBRA.

Walne zebranie roczne odbędzie się od 1-go do 3-go września 1929 r. w Poznaniu.

Porządek obrad: Niedziela, dnia 1-go września 1929 r., wieczorem o godzinie 8-iej [20] wieczór powitalny na sali „Koła Towarzystwa”, ulica Nowa—Bazar.

Poniedziałek, dnia 2-go września 1929 r., przed poł. o godz. 9½ na małej sali Uniwersytetu: I. Sprawy urzędowe: a) Uzupełnienie sprawozdania rocznego (Dr. Priemel). b) Sprawozdanie kasowe (H. H. Hauck). c) Sprawozdanie wydawnictwa (Dr. H. Pohle). d) Sprawozdanie sekretarza (Erna Priemel). e) Sprawozdanie archiwisty (Erna W. Mohr). f) Ustalenie daty i miejsca następnego kongresu. II. Referat: Obecny stan Puszczy Białowieskiej. III. Wyświetlenie filmów i obrazów świetlnych z archiwum M. T. O. 2. Objaśnienia: Dr. K. Priemel. Godzina 12½: Wspólny obiad. Godzina 14 — 16: Zwiedzenie Ogrodu Zoologicznego i Muzeum Przyrodniczego. Godzina 16 — 19: Zwiedzenie osoblowości miasta.

Wtorek, dnia 3-go września 1929 r., przed poł. o godz. 9½ na małej sali Uniwersytetu: 1. Wykład p. rektora Hach, Berlin: Żubr w sztuce. 2. Dalsze referaty, które nie są ujęte zaproszeniem, — później zgłoszone. 3. Różne. Godzina 12½: Obiad w restauracji Powszechniej Wystawy Krajowej. Godzina 14: Zwiedzenie P. W. K. i Wystawy Łowieckiej. Zakonczenie części urzędowej.

Nadprogramowa część: Dnia 3 września o godz. 5 po południu: Podział uczestników kongresu na poszczególne grupy w celu zwiedzenia P. W. K.

Dnia 4 września zwiedzenie Wystawy. Przy dostatecznej ilości członków odjazd 4 września wieczorem o godz. 9-tej do Krakowa.

Przyjazd do Krakowa 5 września rano o godz. 7-iej. Zwiedzenie miasta, Wawelu i muzeów. Po południu zwiedzenie Wieliczki.

Dnia 6 września zwiedzenie Zakopanego.

Zarząd Międzynar. Tow. Ochrony Żubra
Dr. K. PRIEMEL.

Czasy ochronne.

ROZPORZĄDZENIE

wojewody łwowskiego z dnia 6 sierpnia 1929 (L. RL. 50/łow.).

Na zasadzie art. 51. pkt. a. rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z 3 grudnia 1927, zarządzam:

Ustanowiony w art. 49 czas ochronny dla zajęcz-szaraków rozszerzam w roku 1929 na czas od 1-go października do 15 listopada.

Ustanowiony w art. 49 czas ochronny dla jeleni-byków rozszerzam w r. 1929 na czas od 10 do 30 października.

Rozszerzenie czasu ochrony, wymienione w § 2 i 3, odnosi się do wszystkich powiatów województwa łwowskiego.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dn. ogłoszenia w łwowskim „Dzienniku Wojewódzkim”.

ROZPORZĄDZENIE

wojewody stanisławowskiego z dnia 7 sierpnia 1929.
Nr. AD. 3856/Po.

Zabrania się całkowitej polowania na jelenie w czasie od dnia 10 października do dnia 31 października 1929 na całym obszarze województwa stanisławowskiego.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Wojewoda: (—) Nakoniecznikow-Klukowski.

Wiadomości bieżące.

— Dwutygodniówkę zieloną urządza firma J. Specht Nast. fabryka i skład broni, amunicji w Poznaniu, Fr. Ratajczaka 3. Jest to nowość zapoczątkowana przez powyższą firmę. Dwutygodniówka trwać będzie od dnia 16 do 31 b. m. Podczas Dwutygodniówki udziela f-ma J. Specht Nast 5 proc. rabatu, więc warto z tej okazji skorzystać. W tym czasie odbędzie się wielkie strzelanie konkursowe na strzelniczy J. Specht Nast., Poznań, Komandoria, z następującym programem: dnia 25 w niedzielę strzelanie z broni małokalibrowej dla młodzieży i starszych. Dnia 26 w poniedziałek, strzelanie ze sztucera do dzika ruchomego. Dnia 27 we wtorek, strzelanie do rzutków (golebi). Protektorat nad strzelaniem przejął łaskawie prezes Wielkop. Związku Myśliwych, p. płk. K. Chłapowski Zachęcamy pp. myśliwych i miłośników sportu strzeleckiego całej Polski do wzięcia udziału. Zwracamy uwagę na okno wystawowe f-my J. Specht Nast., gdzie wystawione są wartościowe nagrody. Blizszych informacji udziela f-ma J. Specht Nast., Poznań, Fr. Ratajczaka 3.

— Przywóz psów z zagranicy. — Ministerstwo Rolnictwa opracowuje szereg zarządzeń, które ułatwią mają znacznie przywóz psów z zagranicy. Ma być skasowany obowiązek badania psa przy przewozie z zagranicy, wymagane będzie jedynie świadectwo miejscowej władzy o zdrowiu psa.

— Z warszawskiego Ogrodu zoologicznego. — Zwierzyńiec otrzymał kilka rzadszych egzemplarzy fauny krajowej od nadleśnictwa w Narwi (woj. białostockiej), które przysłało w darze jedną kunę leśną z czworciem małych, jedną parę zimorodków oraz trzy wydry, które natychmiast po oswobodzeniu ich z klatek dały nurka i zażyły kąpieli w tym samym basenie, co i foka.

Warszawski zwierzyńiec cieszy się wielkim zaufaniem ołiarodawców, którzy coraz to przesyłają nowe egzemplarze zwierząt. W ubiegłym miesiącu chciano podarować zwierzyńcowi aż 54 wilki. Ponieważ zwierzyńiec posiada 6 sztuk tych zwierząt, przyjęcie ich spotkało się z odmową. Inaczej przedstawia się sytuacja z niedźwiedziami. Pewien kresowy oby-wa-tel ziemski na Wołyniu posiada parę niedźwiedzi i 3 młodych misiów. Zarząd zwierzyńca zwracał się do niego z propozycją kupna, zażądał on jednak niebywale wygórowanej sumy.

Od ulicy Ratuszowej będzie postawiony parkan z siatki żelaznej na palach betonowych, zamiast parkanu z desek. W dalszej kolejności pójdzie zmiana oparkania od strony wybrzeża. Następnie dokonywane są roboty drogowe. Wielka, szeroka aleja środkowa będzie szosowana.

Buduje się z pustaków betonowych schronki dla białych niedźwiedzi. Zwierzęta te otrzymają możliwość ukrycia się w porze cieplejszej. Inżynierja przystępuje do budowy domu dla dyrektora Ogrodu i na biura dla administracji.

— Lipska wystawa łowiecka. — W przyszłym roku, 1930, odbędzie się w Lipsku wystawa łowiecka, która trwać będzie od końca maja do końca września.

— Znakowany bocian. — Węgierski instytut badania ptaków otrzymał wiadomość z Rodeji w Afryce południowej, że schwytano tam bociana znakowanego obrożką przez instytut węgierski dn. 7 czerwca 1926 roku. Jest to już czwarty wypadek otrzymania przez ten instytut wiadomości o schwytaniu ptaków przezeń znakowanych, a mianowicie pierwszy w roku 1927 z Roseires w Sudanie, drugi w r. 1928 z Cathart niedaleko Kapstadt; trzeci w 1929 r. z Rosendaal w Transwalu.

WIADOMOŚCI HANDLOWE.

× **Produkcja futer w Polsce** stoi na bardzo niskim poziomie, ilość cenniejszego surowca zmniejsza się w kraju z roku na rok, hodowla jest mało rozwinięta, a przemysł futrzany stawia u nas dopiero pierwsze kroki. Nawet tańszych futer gotowych sprowadzamy olbrzymie ilości, ze znaczną szkodą bilansu handlowego. Na poprawę sytuacji pod tym względem konieczne jest z jednej strony wykształcenie pod względem technicznym pewnej ilości osób, z drugiej strony poparcie hodowli.

Projektowane jest utworzenie związku eksporterów hodowlanych i urzędzenie egzaminów na przyszłych eksporterów. Niezależnie od tego, ma być prowadzona bardzo intensywna propaganda słowna w formie odczytów z przezroczami, urządzenia pokazów racjonalnej hodowli i okazów, modeli klatek i naczyń do karmienia i pojenia, zebrania kolekcji skórek, przerobionych przez krajowy przemysł na imitację łok, norek, szynszyli i t. d.

Mają też powstawać na terenie Górnego Śląska, gdzie hodowla w obecnej chwili ma bardzo wielu zwolenników i dogodne warunki rozwoju, oraz posiada już formę zorganizowanej galezi gospodarstwa, — spółdzielnie zbytu skór. Szczegółowe opracowanie zakresu działalności, formy handlowej, statutu i t. d. polecono tamtejszemu związkowi hodowców. Organizacja ta ma być pierwszą racjonalną

spółdzielnią zbytu skórek i po powstaniu takich instytucji w innych dzielnicach Polski, mają one w przyszłości stworzyć centralną organizację zbytu. Wreszcie w sprawie hodowli dzikich zwierząt futerkowych nastąpiło popieranie tej hodowli przez zainteresowanie się poszczególnych jednostek. Ten dział posiada jednak poważne trudności rozwoju, gdyż z jednej strony materiał zarodowy jest bardzo drogi (lisy srebrne — samce od 4.000 — 7.500 zł., samice od 5.000 — 9.000 zł.), z drugiej zaś sama hodowla wymaga dużej znajomości rzeczy, specjalnych urządzeń i dużego kapitału.

× **Ceny dziczyny.** — W Niemczech płacą za kilo sarny I gatunku 2,40 do 2,54 marek, II g. — 1,88 do 2,20.

× **Ceny skórek i futer.** — Na aukcjach zagranicznych podaż znacznie przewyższała popyt, który jest mniejszy, niż w roku zeszłym o tej porze. Jakość towaru zostawia dużo do życzenia. Tendencja cen zniżkowa. Jedynie skóry sarnie są w poszukiwaniu. Za szluskę letnią płacą w Niemczech 2,50 do 2,70 mk. Skórka zająca zimowa — 1,70, przejściowa — 0,85, letnia — 0,40. Wiewiórka zimowa — 0,85, letnia — 0,05. Lis I gat. — 14,00, biały — 30,00, górski — 38,00. Tęchór — 15 do 18 Kuna-kamionka 55 do 60, leśna — 80 do 90, borsuk — 5, lasica brunatna — 1,25, biała — 5,50. Kilo skóry jeleniej — 0,80, daniela — 1,30, dzika — 0,10.

Myśliwki Konkurs Fotograficzny.

Redakcja „ŁOWCA POLSKIEGO”, dążąc do udoskonalenia strony ilustracyjnej pisma, używając dorocznym, ogłasza niniejszym myśliwki konkurs fotograficzny i wzywa ogół myśliwych do nadesłania ciekawych i pięknych zdjęć łowieckich, które nadawałyby się do reprodukcji w naszym piśmie.

Nazwisko należy pomieścić w zamkniętej kopercie zaopatrzonej w to samo godło, co i nadesłane fotografie.

Przedmiotem zdjęć mogą być sceny z polowań, zwierzyna żywa i ubita, piękne psy myśliwskie oraz trofea łowieckie.

Jako nagrodę I wyznaczamy zł. 100, drugą — zł. 75, trzecią — zł. 50 czwartą i piątą po zł. 25.

Termin nadsyłania zdjęć upływa z dniem 1 października. Nagrodzone fotografie zostaną zamieszczone w „Łowcu Polskim”; pozostałe zaś — zależnie od uznania Redakcji.

„Jury” stanowi Komitet Redakcyjny.

Warunkiem otrzymania dobrej kliszy drukarskiej, a następnie dobrej reprodukcji — jest dobra, ostra fotografia na papierze bromosrebrnym; kolor jej nie może być brązowy (sepiowy).

REDAKCJA „ŁOWCA POLSKIEGO”.

Redakcja nie zwraca nadesłanych rękopisów i zastrzega sobie swobodę czynienia w nich poprawek i skrótów. Redakcja nie odpowiada na zapytania, kiedy będzie drukowany artykuł, gdyż zależy to od całokształtu numeru i od posiadanego przez Redakcję materiału.

KOMITET REDAKCYJNY: J. Bleszyński, Wł. Czerniewski, J. Ejsmond, W. Garczyński, B. Gędziorowski, J. Gieysztor, Wł. Gieysztor, I. Grymiński, Wł. Jania-Polczyński, W. Kiltynowicz, H. Knothe, E. hr. Krasiński, red. St. Krzywoszewski, St. Lipop, prof. dr. E. Niezabitowski, M. hr. Potocki, A. hr. Rzewuski, Wł. Stanczyński, W. Szperling, K. Świderski, B. Świetorzecki, P. Urąg i dr. St. Zaborowski.

F. STASZEWSKI

OBICIA PAPIEROWE

(TAPETY)

FABRYKA WŁASNA

Warszawa, Mazowiecka 8, tel. 70-85

Poleca również dające się myć i niepłowiejące tapety

TEKKO i SALUBRA

HURT

DETAIL

PTAK W RADJU.

Entuzjasta radjowy:

— Ach, żeby ten przeklęty ptak przestał nareszcie
wyspiewywać. Właśnie w tej chwili zapowiedziano
śpiew słowika.

**Przenumerujcie
i rozpowszechniajcie
„ŁOWIEC POLSKI”**

**W ten sposób
rozpowszechniać będziecie
kulturę łowiecką w Polsce.**

PIES, CZY LAS.

W pracowni malarza:

— Ależ panie, ten obraz to ni pies, ni wydrał
Malarz:

— Bo też to jest las, panie mecenasie.

„PODRĘCZNIK ŁOWIECTWA”

przez S. Kamockiego jest do nabycia w biurze Instytutu Łowiectwa, Nowy Świat 35

Na zamówienie wysła się za zaliczeniem pocztowym. Cena w oprawie zł. 10.— (bez oprawy zł. 8.—).

Książkę tę powinien posiadać każdy myśliwy.

„RENARD”

właśc. EDWARD HAFTMAN

W A R S Z A W A
MARSZALKOWSKA 129

FUTRA — GALANTERJA FUTRZANA — SKÓRKI

WYKONANIE WYKWINTNE PO CENACH ŚCIŚLE OBLICZANYCH

Na strzelnicę.

- Ale ze tes to pan ani razu nie wystrzelił
- Bo zapomniałem naboi...
- To co pan tak wypatruje?
- Patrzę, czy nie widać kucharza, co miał ze śniadaniem do lasu przyjechać, i nie widać go szelmy!

„Zarodowa hodowla wytlów z nad Gopln“ poleca jeszcze kilka wytlów gotowych i surowych rasy angielskiej oraz niemieckiej po niskich cenach i dogodnych warunkach. Dwa gordon settery, 8-miesięczne bardzo ładne i ratowe okazynie po 150 zł, za sztukę na sprzedaż, pies i suka. Czeromiesięczne pointersy angielskie białe w brązowe luty, z rodowodami po rodzicach premijowanych złotym medalem po 150 zł na sprzedaż. Szczenięta rasy niemieckiej 3½, miesięczne z rodowodami po rodzicach premijowanych złotym medalem na wystawie i I-szą nagrodą na popisach, po 100 zł sztukę. Suka i pies 11-miesięczne, rasy niemieckiej, okazynie po 100 zł, na sprzedaż. Przy zaplaniach proszę o znaczek pocztowy.

IG. JASIŃSKI, Strzelno, Wielkopolska

Znane ogłoszenie o psie.

„Zginął pies podpalany, z czarną mordką i obcętym ogonem, do którego była przywiązana chora osoba”.

W Y Ż Ł A

2—3 letniego, dobry węch, aptorowanie wystawianie—kupię. Oferty pocztą Wielka Brzostowska pow. Gdono maj. Duchowlany. Regulacja po próbie inż. Bohdan Żalutyski.

Coby zabił?

„Humanitarny” członek Towarzystwa opieki nad zwierzętami:

— Wście państwo, jabym nie miał sumienia zabić muchy, ale woźnicę, który maltretuje konia, zastrzeliłbym bez pardonu.

80 — LECIE
UROCZYSTOŚCI
OBCHODZIMY

Daję w roku bieżącym
najdogodniejszą warunki
SWOIM KLIENTOM

Najstarego w kraju
pracownia wypchania
staków i zwierząt

ANTONI ŁASTOWSKI i Syn
Warszawa, Krak. Przedmieście 20/22. tel. Nr 537-84.

NA STRZELNICY.

— Dlaczego ofermo jedna, zamykacie oczy podczas strzału? Co?

Izydorek: — Och, panie poruczniku, ja mam takie miękkie serce, ja boję się na krew patrzeć.

ŻYCIE PŁCIOWE!

Wobec braku gotówki i wielkiego zapasu kalgtek na składzie, dajemy 10 cennych i pociętych kalgtek tylko za 3 zł. 1) Dr. Jozef: „Życie płciowe kobiety”. Poradnik lekarski. 2) Dr. Werner: „Lekarski domowy — męski”. 3) „Miesięczne wstępnich chorób wewnętrznych i zewnętrznych z 14 rysunkami”. 4) Dr. Fraun: „Samogwałt u mężczyzn i kobiet”. 5) Dr. Surbit: „Bakterie sposoby małżeńskie”. 6) Dr. Korabiewicz: „Choroby weneryczne” i 7) innych, ciekawych i pożytecznych książek tylko za 3 złotych. Wysyłamy na gotówkę lub za zaliczką pocztową, na wydruk, załączamy i 6 zł (mocno w znakach pocztowych). Najlepiej ogłaszać komercyjnie załączając do listu Warszawa, Redakcja „Świt”, Nowowiejska 32, m. 6.

Nastawienie koguta.

— Nie potrzebuję pana budzić, bo kogut już pana zbudzi o wcześniej godzinie.

— Dobrze. Niech go pani nastawi na pół do siódmej.

ANTIEN-GESELLSCHAFT für die ZUCHT und den VERKAUF von EDELPELTIEREN (S. E. C. R. F.)

München Bayerstr. 43 Niemcy

dawniej, L. Timmerhans, Liège, Bd. d'Avroy 71, Belgia.

SREBRNE LISY pierwszorzędných francuskich i belgijskich farm.

Są to zwierzęta wniesione do D. P. V., od co najmniej 4-ch pokoleń zaaklimatyzowane, najciszejszego wyboru, częściowo potomstwo znanych sztuk nagrodzonych. Sprzedajemy tylko doskonale zwierzęta hodowlane, „bardzo dobrze urodzone”, których nie można prześcignąć pod względem jakości futra i płodności.

Własna hodowla quebeco-nurków, nutrij, szczurów piżmowych.

Zwierzęta pensyjne o 100% gwarancji płodności oraz gwarancji za życie starych sztuk.

Quebeco-nurki z jednej linii czyste, hodowanych od 15 generacji.

Jakość ich jest niedościgniona.

Referencje we wszystkich krajach.

Solidna obsługa.

Import wszelkich zwierząt futerkowych najlepszej jakości. Dogodne warunki. Mała zaliczka przy zamówieniu — reszta przy odbiorze zwierząt. Bardzo dogodne warunki płatnicze.

Bezpłatne porady i kursy nauczania na naszych farmach.

Przedstawiciel na Polskę: VASIL JUSVAK, LWÓW, UL. RUSKA 20.

SKŁAD BRONI „J. SOSNOWSKI”

właśc. CZ. LISOWSKI

Warszawa, Ossolińskich 1.

Tel. 47-47.

Adres telegr. SOSLIS.

Wyłączne przedstawicielstwa oraz sprzedaż wszechświatowej sławy strzelb myśliwskich:

G. DEFOURNY SEVRIN, Liège
A. FORGERON
A. FRANCOTTE
LEPAGE

VERNEY CARRON et Cie, Paris
VICKERS Ltd., London
J. NOWOTNY, Praha

SZTUCERY I TRÓJLUFKI

wykonane z zastosowaniem ostatnich wymagań techniki.

Warsztaty reperacyjne.

Oferty i cenniki bezpłatne.

Ceny i warunki najprzystępniejsze

GRYFON 2 miesięczny po SKARZE do sprzedania 100 Zł.

Z. LEWICKI

p. Tomaszów-Lub. cukrownia Wołuczyn

Folwark Maszyce p. Ojców koło
Krakowa ma do zbycia ładne
sześć tygodniowo jamniki.

CUDOWNY PIES.

Dwaj myśliwi rozmawiają o swoich psach.

— Mój Urwis — zapewniał jeden — to pies niestychany. Gdy rzucę pieniądź do rzeki, nurkuje tak długo, póki nie wyniesie monety na wierzch.

— To nic! — odparł drugi — moja Filcia bierze w pysk banknot, nurkuje, potem zaś wraca z dwoma kilogramami ryb i resztą brzęczącej monety.

PIES POŁOWY

„Trefl” niemiecki, krótkowłosy, brązowy w 3-ciem polu, ostry, znakomity aportier na wodzie i lądzie.
Cena 300 Zł.

Szablewski leśn. Strzelecki Gaj
poczta Budzyna pow. Chodzież, Wielkopolska

Pies w restauracji.

Gość naprzóżno usiłuje rozkładać mięso twarde, jak podeszew. Dookoła stołu manewruje pies gospodarza.

— Panie gospodarzu, czy ten pies gryzie? — zapytuje gość.

— Nie, panie!

— Szkoda!

— Dlaczego?

— Pomógłby mi do rozgryzienia tej podeszwy.

Pointerka angielska.

dobrze ułożona 350 zł.

Warszawa, Wolska 4.

Milewski

OD PÓŁ WIEKU POWSZECZNIE
ZNANY ZE SKUTECZNOŚCI

ARAGO
ST. GÓRSKIEGO

NIEZŁY
BODAWNI
SKÓRY
SIWADEN A. A.

ODCISKI

POT
NOG RAK PACH

PO 4 UŻYCIU USUWA

EKSİKANS
ST. GÓRSKIEGO

Z PRZYSŁÓW MYŚLIWSKICH.

Jak masz bobra, to sprawa dobra

Nie zawsze się dają łapać bobry.

Okupić się, jak bór, strojami (z powodu bajki, jakoby bór, wiedząc, że go najwięcej dla strojów gonia, gdy ucieka, sam je sobie miał odgryźć, żeby tem zaspokoiwszy łowców, sam uszedł Linde).

Płace jak bór

Bobruje, jak nurek w wodzie.

PRAKTYKANT LEŚNY

po rocznej praktyce poszukuje dalszej praktyki leśnej. Zna chów
bazantów i ogrodnictwo. Ukończył niższą szkołę rolniczą.

BRODZIŃSKI, Jarocin, Rynek 7.

ŻYWE

puhaczo

runy

wydry

dzikie koty

zwierzęta drapieżne

i wszelkie żywe zwierzęta sierciowe i pierzaste, oswojone i dzikie, użytkowe i szkodne

kupuje

A. VALLA, Praga Czeska

skrzynka pocztowa 700.

Podawać należy tylko oferty z cenami i warunkami
sprzedaży.

REKORDOWY STRZELEC.

— Ile masz trafnych punktów?

— Dziesięć tysięcy...

— Co?

— Sam policz. Jedyńka i cztery zera...

S. HISZPAŃSKI szewc

w Warszawie, Krakowskie Przedmieście 7. Telefon 48-02.

istnieje od 1838 r.

SPECJAŁNOŚĆ! Obuwie myśliwskie.

KUPUJCIE NIEZAWODNY NABÓJ
„P O C I S K”
 CAŁKOWICIE WYKONANY W KRAJU.

Zarząd Główny Ligi
 Ochrony Przyrody
 w/m. Al. Ujazdowska 6, 8.

„Bispinga psy zjadły”.

W Grodzieńskim, przy końcu XVIII wieku, Bisping, namiętny myśliwy, rozirwonił znaczny majątek na strzelców i liczną psiarnię. Urosło stąd wyżej przytoczone przysłowie.

BIURO PRZESYŁEK DO ROSJI

Warszawa, Senatorska 29 (Galeria Luxenburga).
 Telefon 277-42.

WYSYŁAMY RÓŻNE ARTYKUŁY SPOŻYWCZE,
 ZAŁATWIAMY FORMALNOŚCI POCZTOWE,
 INFORMACJE CELNE I t. p.

FABRYKA BILARDÓW FRANC. WIERZBOWSKIEGO

Warszawa, ul. Długa 10, tel. 112-98.

POLECA WIELKI
 WYBÓR BILARDÓW
 UZOWYCH KARAM-
 BOLOWYCH PO-
 ZATEM BILE KOŚ-
 CIANE I MASOWE; SUKNO KRAJOWE I ZAGRANICZNE,
 KLIE BILARDOWE, STOLIKI MARMUROWE, CUKIERNI-
 CZE ORAZ WSZELKIE PRZEBORY BILARDOWE.
UWAGA! DLA KLUBÓW, STOWARZYSZEŃ, DUŻE
 USTĘPSTWA, SPRZEDAŻ NA RATY, NA DOGODNYCH
 WARUNKACH I ZA GOTÓWKĘ.

ZAWIADOMIENIE

WARSZAWSKA SPÓŁKA MYŚLIWSKA

WARSZAWA
 Królewska 17

POZNAŃ
 Główna 12

LWÓW
 Plac Marjacki 4

WILNO
 Wileńska 10

ukończyła budowę FABRYKI AMUNICJI na Targówku (Warszawa-Praga) i

poleca P. P. Myśliwym

nowe śrutowe naboje firmowe żółte całkowicie wykonane w kraju.

Wyroby nasze wystawione w Pawilonie Łowieckim na Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu,
 zostały odznaczone najwyższą nagrodą — ZŁOTĄ TARCZĄ.